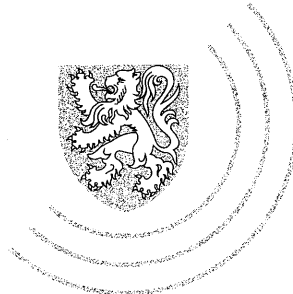

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1996-1997

17 oktober 1996

BELEIDSBRIEF

Landbouw, Tuinbouw en Visserij

Beleidsprioriteiten 1997

ingediend door de heer Eric Van Rompuy,
Vlaams minister van Economie, KMO, Landbouw en Media

Inhoudsopgave

VOORWOORD	3
DEEL I : DE LAND- EN TUINBOUWSECTOR IN VLAANDEREN	4
1. Positie van de land- en tuinbouwsector in Vlaanderen	4
2. Actuele economische situatie en vooruitzichten in de land- en tuinbouwsector in Vlaanderen	5
DEEL II : HET VLAAMS LAND- EN TUINBOUWBELEID	8
1. Investeringsbeleid	8
2. Bedrijven in moeilijkheden	12
3. Landbouwworming	13
4. Informatieverstrekking over land- en tuinbouw	14
5. Plattelandsontwikkeling (doelstelling 5b)	16
6. Landbouw - ruimte	17
7. Landbouw - milieuhygiëne - natuur	17
8. Landbouw - energie	19
9. Wetenschappelijk onderzoek in land- en tuinbouw	19
10. Vlaamse land- en tuinbouwraad	20
DEEL III : HET VLAAMS VISSERIJ- EN AQUICULTUURBELEID	21
1. Problematiek van de sector	21
2. Het visserijbeleid in 1996	22
3. Prioriteiten van het visserijbeleid in 1997	23
DEEL IV : KERNCIJFERS VAN DE BEGROTING LANDBOUW EN VISSERIJ	24

VOORWOORD

Uitgaande van een aantal verwezenlijkingen tijdens het afgelopen werkjaar worden in deze beleidsbrief de belangrijkste aandachtspunten voor het Vlaams land- en tuinbouw- en visserijbeleid in de toekomst toegelicht.

Deze beleidsbrief ligt in het verlengde van de beleidsbrief “landbouw, tuinbouw en visserij in Vlaanderen - 1995” en dient tevens als toelichting bij het ontwerp van begroting 1997 van de Vlaamse Gemeenschap voor wat betreft het luik land- en tuinbouw en visserij.

Vooraf wordt in een kort hoofdstuk een beknopt overzicht gegeven van de huidige economische situatie en vooruitzichten in de land- en tuinbouwsector.

DEEL I : DE LAND- EN TUINBOUWSECTOR IN VLAANDEREN

1. Positie van de land- en tuinbouwsector in Vlaanderen

Statistisch is de landbouw een relatief kleine sector. Hij is goed voor 2,5% van het Bruto Gewestelijk Product (BGP), met ongeveer 90.000 voltijdse en deeltijdse arbeidskrachten. Maar de landbouw is belangrijk als toeleverancier van de verwerkingsindustrie en via de tertiaire distributiekanaal vinden de landbouwproducten hun weg naar de verbruikers.

De eindproductiewaarde van de land- en tuinbouwsector in ons land schommelde de afgelopen jaren rond de 260 miljard F en wordt voor $\frac{3}{4}$ gerealiseerd in Vlaanderen.

De export van alle agro-voedingsproducten samen (land- en tuinbouwproducten + voedingswaren) vertegenwoordigde in 1994 een waarde van 508 miljard F tegen een import van 499 miljard F of een exportsaldo van 9 miljard F. $\frac{4}{5}$ van deze export is voor rekening van Vlaanderen.

De Vlaamse land- en tuinbouw heeft als gevolg van het Europees landbouwbeleid de afgelopen decennia grondige wijzigingen ondergaan. Bij het tot stand komen van de Europese marktregelingen heeft Vlaanderen vooral zijn heil gezocht in die bedrijfstakken waar Europa het minst regulerend optrad. Het zijn die deelsectoren, denk aan de tuinbouw en de varkenssector, waar de vrije markt het meest vrij spel heeft en waar het concurrentievermogen het meest op de proef wordt gesteld. Op die manier is in Vlaanderen een landbouwsector gegroeid die gekenmerkt wordt door een sterke intensivering van de productie. De tendens tot schaalvergroting kon door het gebrek aan ruimte in Vlaanderen niet gevolgd worden. Het typisch Vlaams land- en tuinbouwbedrijf is arbeidsintensief, heeft een familiaal karakter en een kleine gemiddelde teeltoppervlakte.

De Vlaamse land- en tuinbouw wordt gekenmerkt door een zeer hoog technologisch niveau, met een grote productiviteit en een vrij goede productieinfrastructuur.

In Europees perspectief heeft Vlaanderen een aandeel van slechts 0,7% van de landbouwbedrijven en 0,5% van de landbouwoppervlakte van de Europese Unie, maar daarmee wordt wel 2,5% van de productiewaarde van de land- en tuinbouwsector in de Europese Unie gerealiseerd. Dit ondanks het feit dat de land- en tuinbouw in Vlaanderen slechts 1% opstrijkt van de totale Europese Garantie-uitgaven (in 1993 ongeveer 15,3 miljard F).

Een andere troef van onze Vlaamse land- en tuinbouw is de ligging midden in het dichtst bevolkte en koopkrachtigste consumptiecentrum van Europa en in de nabijheid van grote invoerhavens voor de aanvoer van landbouwgrondstoffen.

2. Actuele economische situatie en vooruitzichten in de land- en tuinbouwsector in Vlaanderen

De land- en tuinbouwmarkten vertoonden de afgelopen maanden zeer uiteenlopende evoluties. In de dierlijke sector werden als gevolg van de dolle koeienziekte-problematiek zeer drastische prijsdalingen opgetekend in de rundveesector.

De prijzen voor varkens en pluimvee noteerden daarentegen recordhoogten.

In de tuinbouwsector was de prijsvorming globaal beter dan vorig jaar, het beperkte aanbod zat daar zeker voor iets tussen.

Benadering per sector.

Akkerbouw

De graanoogst is dit jaar duidelijk groter dan vorig jaar.

Op Europees vlak wordt de productie van de voorbije oogst op 190 à 194 miljoen ton geschat ten opzichte van 175 miljoen ton in 1995.

Ook op wereldvlak zou de productie dit jaar duidelijk hoger liggen. De toekomstige prijsvorming zal gezien de grote oogst dan ook in belangrijke mate bepaald worden door het exportbeleid van de Europese Unie.

De verwachtingen omtrent de suikerbietenogst dit jaar, zijn hoopvol en het nieuwe Europese suikerreglement heeft de onzekerheid waarin de sector was terechtgekomen grotendeels weggenomen.

De prijzen voor aardappelen liggen duidelijk lager in vergelijking met vorig jaar. Ook voor de toekomst zijn de vooruitzichten weinig gunstig vooral door het sterk gestegen aanbod.

Tuinbouwsector

In de tuinbouwsector is de toestand erop verbeterd. In de periode januari t/m augustus 1996 werden voor de belangrijkste serreproducten hogere prijzen genoteerd in vergelijking met dezelfde periode van 1995. Dit was in het bijzonder het geval voor tomaten en serresla. De betere prijsniveau's zijn een gevolg van relatief sterk gedaalde aanvoeren en het segmentatiebeleid dat werd gevoerd. Voor een aantal andere producten waaronder witloof en komkommers blijft de situatie moeilijk. Ook voor paprika, dat aanvankelijk een goede start kende, is de situatie de voorbije maanden verslechterd.

In de fruitsector werd bij het einde van het seizoen een sterke verbetering van de prijsontwikkeling vastgesteld. Deze evolutie heeft zich verder doorgezet als gevolg van de zeer lage oogstverwachtingen voor appels en peren. De vooruitzichten met betrekking tot de prijsvorming in de fruitsector blijven als gevolg van het kleine aanbod relatief goed. Bedrijven waarbij de oogstmislukking niet volledig is zullen daarom vermoedelijk hun inkomen op peil kunnen houden.

Zuivelsector

Op de markt voor de zuivelprodukten zijn de prijzen voor boter en magere melkpoeder de afgelopen maanden vrij stabiel gebleven.

De afgelopen maanden kende de melkprijs aan de producent een lichte daling als gevolg van de negatieve ontwikkelingen voor de kaasprijzen (toename aanbod) en de prijzen van de consumptiemelk (zeer scherpe prijsstelling in de distributie).

Verontrustend is echter dat de handelspositie van de Europese Unie op de wereldmarkt duidelijk verzwakt is. Het in werking treden van het GATT akkoord zal in deze situatie zeker geen verbetering opleveren. Het is een feit dat als gevolg van dit akkoord de marktonzekerheid duidelijk toeneemt.

Rundvleessector

De rundvleessector wordt geconfronteerd met grote prijsdalingen, die het meest uitgesproken zijn voor de dieren van goede kwaliteit. De huidige marktproblemen zijn in belangrijke mate te wijten aan een scherpe daling van het verbruik als gevolg van de dolle-koeienziekte.

Toch moet gesteld worden dat de sector reeds enige tijd in een malaise verkeert als gevolg van het onevenwicht tussen vraag en aanbod op de markt.

Varkenssector

In de varkenssector liggen de prijzen vandaag op een aanzienlijk hoger peil in vergelijking met vorig jaar. Het Europees aanbod is afgenomen en terzelfdertijd heeft een belangrijke substitutie plaatsgevonden van rundvlees door varkensvlees en gevogelte. Vooral de export naar Duitsland heeft de afgelopen maanden belangrijke prijsstijgingen tot gevolg gehad.

De vooruitzichten op het vlak van prijsvorming en rendabiliteit blijven gunstig voor de komende maanden, temeer daar tot nu toe op Europees vlak geen noemenswaardige expansie van de varkensstapel wordt vastgesteld.

De van kracht zijnde milieumaatregelen bij ons en bij onze voornaamste concurrenten (Nederland, Denemarken, Duitsland en Bretagne) beletten een verdere uitbreiding.

Pluimveesector

In de pluimveesector zijn de prijzen de laatste maanden eveneens gestegen, zowel in de eiersector als voor de braadkippen.

De huidige eierprijzen liggen 5 à 10% boven het niveau van hetzelfde tijdstip van vorig jaar.

In de slachtpluimveesector (braadkippen) is de marktsituatie zeer goed. De huidige prijzen liggen 15 à 20% hoger in vergelijking met vorig jaar. Deze sector kan duidelijk rekenen op een stevig consumentenvertrouwen. De substitutie van rundvlees door gevogelte zorgt duidelijk voor aantrekkelijke prijzen in deze sector.

Toch heerst er m.b.t. de langere termijn onzekerheid over de toekomstige evoluties op de markten voor de pluimveehouderijprodukten en dit naar aanleiding van het van kracht geworden GATT-akkoord. Vooral de eiersector zou hiervan grote nadelen kunnen ondervinden en dit meer bepaald door de verplichting tot het meer openstellen van de Europese markt.

DEEL II : HET VLAAMS LAND- EN TUINBOUWBELEID

1. Investeringsbeleid

Steun van het Vlaams Investeringsfonds (VLIF) voor investeringen, eerste installaties en bedrijfsovernames in land- en tuinbouw

Door het besluit van de Vlaamse regering van 4 juli 1996 betreffende steun aan de investeringen en aan de installatie in de landbouw werd aan het investeringsbeleid inzake land- en tuinbouw een eigen Vlaams karakter gegeven. Tevens werd ook de werking van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds (VLIF) aangepast. Zo werd onder meer de erkenning geregeld op Vlaams niveau van de kredietinstellingen die leningen mogen toestaan met VLIF-steun. Tevens werden alle nog geldige richtlijnen, samen met de nieuwe administratieve bepalingen inzake de volledige dossieropvolging, gebundeld en verduidelijkt. De overgangsfase in de beleidsvoering die ingezet werd met de regionalisering per 1 januari 1993 en tijdens dewelke, omwille van de continuïteit, de bestaande federale regelgeving verder werd toegepast, is hiermee afgesloten.

De verworven Vlaamse autonomie op het vlak van steunverlening aan de investeringen en de installatie in de landbouw werd aangewend om een vernieuwde en doordachte regelgeving uit te werken. Dit gebeurt binnen het kader van een enigszins restrictief EU-beleid. De nieuwe regelgeving biedt ruime mogelijkheden aan bekwame en ondernemende landbouwers en tuinders om met financiële steun, van zowel de Vlaamse overheid als de EU, hun bedrijf in stand te houden en vooral structureel aan te passen aan de wijzigende omstandigheden waarin het bedrijf moet functioneren. Deze wijzigingen kunnen het gevolg zijn van een evolutie in de markt maar kunnen evenzeer het gevolg zijn van nieuwe eisen of normen inzake de kwaliteit van de voortgebrachte producten, het leefmilieu, het dierenwelzijn, de hygiëne in de veehouderij, de arbeidsomstandigheden e.a.

De Vlaamse overheid meent door middel van het ter beschikking stellen van aanzienlijke financiële middelen te kunnen bijdragen tot de uitbouw van financieel gezonde bedrijven met een goede interne structuur, een familiale dimensie en een marktgerichte aanpak.

Investeringen

De nieuwe regelgeving biedt aanzienlijke mogelijkheden voor land- en tuinbouwers die hun bedrijf willen aanpassen in de richting van een duurzame landbouw. Investerings gericht op bescherming en verbetering van het milieu en het dierenwelzijn, de verbetering van de arbeidsomstandigheden, de verbetering van de kwaliteit van de voortgebrachte producten, de diversificatie van de activiteiten e.a. kunnen binnen een ruimer kader dan voorheen gesubsidieerd worden.

De normen om voor deze verrichtingen steun te verkrijgen zijn bijgesteld en versoepeld omdat de Vlaamse overheid niet enkel het obligatoire gedeelte maar ook het facultatieve gedeelte van het EU-beleid maximaal toepast.

De soepeler houding ten aanzien van het verlenen van steun blijft nochtans onderhevig aan economische objectieven met een reëel verband tussen de ingezette middelen, kapitaal en arbeid en de opbrengsten.

Eerste installaties - bedrijfsovernames

Na een forse terugval van het aantal eerste installaties in de sector wil de Vlaamse regering in navolging van het EU-Commissierapport ter zake met dit beleid ook opnieuw interesse opwekken bij de jongeren om zich te vestigen als land- of tuinbouwer. Bij bedrijfsovernames zal de overheid er op toezien dat enkel goed gestructureerde bedrijven waarop een behoorlijk inkomen kan gehaald worden, worden overgenomen.

Er worden strengere eisen inzake beroepsbekwaamheid opgelegd aan personen die zich wensen te vestigen als landbouwer of tuinder met steun van het VLIF. Meer dan vroeger is de land- en tuinbouw een kapitaalsintensieve bezigheid en is het gevaar voor een faling reëel. De steun kan daarom alleen gaan naar personen die over de nodige kwalificaties beschikken om een bedrijf technisch en financieel te leiden. Het verwerven van een "installatie-attest" als resultaat van een na-schoolse landbouwopleiding, een stage en een genormeerd examen is noodzakelijk voor iedereen die zich wil vestigen als landbouwer of tuinder en niet over de nodige kwalificaties op basis van landbouwdiploma's beschikt.

Alhoewel met de vernieuwde regelgeving de krachtlijnen vastgelegd werden van het beleid voor de eerstvolgende jaren is het noodzakelijk dit beleid en de resultaten ervan voortdurend te evalueren. De financiële middelen die de overheid ter beschikking stelt, dienen immers op de meest adequate manier ingezet ten gunste van de sector en de Vlaamse gemeenschap in het algemeen. Dit houdt een constante bevraging in omtrent de omvang en de modaliteiten van de steunmaatregelen. In dit verband worden tegen medio 1997 concrete resultaten verwacht van een in uitvoering zijnde studie omtrent de problematiek van de eerste installatie in de land- en tuinbouwsector. Op basis van de besluiten, en een aantal beleidsvoorstellen die zullen vervat worden in deze studie, zal uitgemaakt worden of de financiële ondersteuning van de eerste installatie door de overheid optimaal plaats heeft, zoniet of er andere en beter aangepaste financieringswijzen moeten gecreëerd worden om tegemoet te komen aan de gewijzigde structuren van land- en tuinbouwbedrijven.

Bedrijven in moeilijkheden

Alhoewel het vernieuwde beleid in eerste instantie gericht is op het aanmoedigen van de eerste installaties en de investeringen in de sector, neemt de Vlaamse regering zich voor om ook zoals in het verleden specifieke acties te ondernemen wanneer bedrijven in een bepaalde sector of regio door uitzonderlijke omstandigheden financieel in moeilijkheden komen. Voor dergelijke maatregelen werd een specifiek kader gecreëerd in de nieuwe regelgeving ook al blijven eventuele horizontale maatregelen terzake onderworpen aan een EU-goedkeuring.

De belangrijke inspanningen die op dat vlak recent geleverd werden ten gunste van de tuinbouwsector en in het bijzonder de gespecialiseerde bedrijven met tomaten, paprika en komkommers onder verwarmd glas hebben het verwachte resultaat opgeleverd d.w.z. de bedrijven zijn in stand gehouden. In totaal hebben 341 bedrijven 1 jaar uitstel op de aflossing van lopende kredieten bekomen met het behoud van de waarborg en rentesubsidie toegestaan door het VLIF. Hiervoor werd 100 miljoen F uitgetrokken. 220 bedrijven hebben daarenboven een overbruggingskrediet gekregen waarvoor de Vlaamse overheid 362 miljoen F waarborg heeft toegestaan en 35 miljoen F rentesubsidie heeft uitbetaald.

De ervaring met de glastuinbouwsector sterkt de Vlaamse overheid in de overtuiging dat ze niet afzijdig kan blijven en met doelgerichte acties moet optreden ten gunste van sectoren in moeilijkheden. Dit jaar zal dit het geval zijn voor de fruitsector.

Bij de toepassing van deze nieuwe regelgeving wordt bovendien een belangrijke inspanning geleverd op het vlak van de openbaarheid van bestuur. Land- en tuinbouwers die wensen te investeren en de kredietinstellingen die de verrichtingen financieren zullen hun beslissingen kunnen nemen op basis van duidelijke en volledige informatie. Hiertoe werd o.a. een vlot leesbare brochure uitgewerkt. Concrete aanvragen om steun zullen bovendien binnen een vooropgestelde tijdspanne van ten hoogste 6 maanden afgehandeld en beslist worden. De beslissingen en inzonderheid deze die geheel of gedeeltelijk ongunstig zijn zullen punctueel gemotiveerd worden.

Investerings in de agro-voedingssector

In het kader van de Europese verordening 866/90 ter verbetering van de afzet en verwerking van landbouwprodukten kan Europese steun worden verleend voor investeringen van bedrijven uit de agro-voedingssector.

Inspeland op de mogelijkheden voorzien in deze verordening werden in de loop van 1996 naar de verschillende deelsectoren van de agro-voedingssector toe specifieke beleidsopties en betoelagingsvoorwaarden geformuleerd.

Hierbij werd uitgegaan van het door de EU goedgekeurde programma en rekening gehouden met de beschikbare middelen.

De steun wordt voorbehouden voor toekomstgerichte projecten die een commerciële productverbetering op het oog hebben. Volgende investeringen komen voor betoelaging in aanmerking :

- het zich in orde stellen van de bedrijven t.o.v. Europese sanitaire voorschriften ;
- bescherming van het leefmilieu, voorkoming van verontreiniging en afvalverwerking - investeringen op gebied van welzijn van dieren ;
- verbetering van de afzetstructuren van verse groenten, fruit en sierteeltproducten ;
- modernisering, productverbetering en productinnovatie ;
- verbetering van de kwaliteit van de opslag van grondstoffen en afgewerkte producten.

Ingediende VLIF-dossiers tussen 01/04/1992 en 31/03/1993 per bedrijfssector

Bedrijfssector	Particulieren			Landbouwers- en tuinderscoöperaties			Totaal				
	Aantal dossiers	Aandeel	Gevraagd kredietvolume	Aantal dossiers	Aandeel	Gevraagd kredietvolume	Aantal dossiers	Aandeel	Gevraagd kredietvolume		
Landbouwbedrijf	2.149	65,24%	9.633.299.330	0	0,00%	0	0,00%	2.149	65,02%	9.633.299.330	61,38%
Tuinbouwbedrijf	1.145	34,76%	5.458.562.765	0	0,00%	0	0,00%	1.145	34,64%	5.458.562.765	34,78%
Landbouwers- en tuinderscoöperatie	0	0,00%	0	11	100,00%	601.480.000	100,00%	11	0,33%	601.480.000	3,83%
	3.294	99,67%	15.091.862.095	11	0,33%	601.480.000	3,83%	3.305	100,00%	15.693.342.095	100,00%

Ingediende VLIF-dossiers tussen 01/04/1993 en 31/03/1994 per bedrijfssector

[illegible]

Ingediende VLIJF-dossiers tussen 01/04/1994 en 31/03/1995 per bedrijfssector

Bedrijfssector	Particulieren				Landbouwers- en tuinderscoöperaties				Totaal			
	Aantal dossiers	Aandeel	Gevraagd kredietvolume	Aandeel	Aantal dossiers	Aandeel	Gevraagd kredietvolume	Aandeel	Aantal dossiers	Aandeel	Gevraagd kredietvolume	Aandeel
Landbouwbedrijf	1.456	62,81%	6.708.759.874	63,23%	0	0,00%	0	0,00%	1.456	62,44%	6.708.759.874	60,81%
Tuinbouwbedrijf	862	37,19%	3.901.012.804	36,77%	0	0,00%	0	0,00%	862	36,96%	3.901.012.804	35,36%
Landbouwers- en tuinderscoöperatie	0	0,00%	0	0,00%	14	100,00%	421.900.000	100,00%	14	0,60%	421.900.000	3,82%
	2.318	99,40%	10.609.772.678	96,18%	14	0,60%	421.900.000	3,82%	2.332	100,00%	11.031.672.678	100,00%

De investeringen komen enkel in aanmerking indien ze betrekking hebben op producten die worden vermeld in bijlage II van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap.

Hierdoor komen voor sommige sectoren enkel de collecterende bedrijven in aanmerking (bv. voor granen enkel de primaire opslag) terwijl voor andere sectoren eveneens de bedrijven die producten met een hoge toegevoegde waarde produceren kunnen betoelaagd worden (bv. kaasmakerijen, vleeswaren). De term agro-voedingssector dekt aldus een ruime lading aan bedrijven waarvan een aantal segmenten een substantieel belangrijke steun nodig hebben om de concurrentieslag in de Europese eenheidsmarkt aan te kunnen en anderen omdat ze zeer dicht bij de landbouw staan en een regulerende rol spelen in het markttraject dat zij behandelen.

De indieningsronde voor de individuele investeringsprojecten van de bedrijven werd afgesloten op 31/05/1996. Er werden 100 dossiers ingediend betrekking hebbend op 9 sectoren (zuivel, vlees- en vleeswaren, pluimvee en eieren, granen, groenten en fruit, niet eetbare tuinbouwproducten (NET), aardappelen, industriële gewassen (vlas) en biologische producten). Voor deze projecten is er 11,2 Mecu beschikbaar. Als voorwaarde voor EU-steun dient de Vlaamse overheid zelf voor minstens tussen te komen in de financiering van de projecten. Het onderzoek van de projecten met het oog op de definitieve goedkeuring is thans lopend en zal vòòr het einde van het jaar afgerond zijn.

2. *Bedrijven in moeilijkheden*

Land- en tuinbouwbedrijven worden steeds kapitaalsintensiever en vandaar ook kwetsbaarder. Land- en tuinbouw maken structureel een moeilijke periode door. Allerlei gekende redenen liggen aan de basis daarvan : hervorming van het Europees beleid, liberalisering van de wereldhandel, milieuregelgeving, onverwachte wijzigingen in het consumentengedrag (rundvlees), ... Het inkomen in de landbouw staat onder druk, in de ene sector al meer dan in de andere. Een toenemend aantal bedrijven komt hierdoor in financiële moeilijkheden en hoewel faillissementen in de land- en tuinbouw steeds beperkt gebleven zijn, nemen de kansen op ernstige financiële problemen toe. Juist omdat deze problemen in het verleden beperkt waren in aantal is nooit een systematisch begeleidingssysteem voor bedrijven in moeilijkheden in werking gesteld.

De Vlaamse overheid wil in de landbouw zo gunstig mogelijke voorwaarden creëren die leiden tot een voldoende rendabiliteit van de bedrijven en een volwaardig inkomen voor de bedrijfsleiders. Daartoe ondersteunt zij de start van de bedrijven via naschoolse vorming van jonge bedrijfsleiders en de betoelaging van de investeringen verbonden aan de eerste installatie van jonge land- en tuinbouwers. Zij ondersteunt ook de bestaande bedrijven, eveneens via de permanente vorming van de bedrijfsleiders en de betoelaging van de investeringen die nodig zijn voor de instandhouding of de verbetering van de bedrijfsstructuur.

Het is duidelijk dat voor de overheid ook een taak is weggelegd voor de ondersteuning van de bedrijven die, ondanks de eerder genoemde inspanningen, in moeilijkheden komen of zelfs aan bedrijfsbeëindiging toe zijn. De Vlaamse overheid is overigens betrokken partij bij de gedwongen bedrijfsbeëindiging omwille van haar waarborgstelling voor investeringskredieten via het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds.

De Vlaamse overheid wil daarom een stimulans geven tot bedrijfsbegeleiding : enerzijds een technische en economische begeleiding van bedrijven waar de kansen nog ten goede kunnen keren en anderzijds een juridisch, sociale begeleiding van bedrijven die niet meer te redden vallen.

Bedrijven die worden erkend als bedrijf in moeilijkheden zullen na een analyse door een bedrijfsbegeleidingsteam kunnen beroep doen op bedrijfsadvisering of -begeleiding door erkende bedrijfsadvisering- of bedrijfsbegeleidingsdiensten die hiervoor een tegemoetkoming kunnen krijgen.

3. Landbouwvorming

In de permanente landbouwvorming wordt voortaan meer aandacht geschonken aan milieuaspecten. Met drie erkende centra voor landbouwvorming werden milieuprojecten uitgewerkt. Deze projecten lopen over 5 jaar en houden in dat een aantal vormingsactiviteiten (cursussen, werkgroepen rond demonstratiebedrijven en stages) ingericht worden die specifiek betrekking hebben op milieubewuste bedrijfsvoering. Voor deze activiteiten kan de ALT rekenen op de medefinanciering van de E.U. in het kader van E.G.-verordening 2078/92.

De aangekondigde opwaardering van de B-cursussen is een feit. Op 2 maart 96 verscheen in het Belgisch Staatsblad het besluit van de Vlaamse regering dat de regelgeving voor de naschoolse vorming aanpaste. De B-cursussen zijn cursussen die toegang verlenen tot de steunverlening van het Vlaams Landbouwinvesteringsfonds bij de eerste vestiging op een bedrijf. Zij moeten gevolgd worden door jonge landbouwers die geen landbouwopleiding van minstens hoger secundair onderwijs hebben genoten.

Voortaan zal deze groep van jonge landbouwers een installatieattest moeten voorleggen om voor tussenkomst van het Vlaams Landbouw investeringsfonds in aanmerking te komen. Om dit attest te bekomen zal hij een (algemene) bedrijfsleidingscursus en een sectoriële cursus moeten volgen, afhankelijk van de genoten opleiding aangevuld met een stage van tweemaal twee weken op een landbouwbedrijf. Het installatieattest wordt afgeleverd na het slagen voor installatieattestproeven die provinciaal georganiseerd worden onder voorzitterschap van de ALT.

Met de inrichting van de provinciale installatieattestproeven beoogt men een verhoging van de kwaliteit van de opleiding en een gelijkgeschakeling van het niveau van de opleidingen in de verschillende vormingscentra. Tijdens de proeven zal aan de cursist gevraagd worden van een socio-economische voorstelling te geven van een bedrijf. De specialisatiecursussen zullen ervoor zorgen dat de opleiding maximaal afgestemd is op het type bedrijf waarin de cursist zal actief zijn.

De kwalitatieve opwaardering van de permanente landbouwworming stopt niet bij de reorganisatie van de B-cursussen. De permanente landbouwworming werd eind 1995 een eerste maal doorgelicht. Uit deze doorlichting bleek dat de regelgeving voldoet, maar dat voor bepaalde aspecten dient te worden bijgestuurd, met voornamelijk een betere afstemming van de vorming op de doelgroep van land- en tuinbouwers.

De thema's van de vormingsactiviteiten zullen in overleg met de Commissie voor permanente vorming in de landbouwsector beter afgestemd worden op de actuele noden, zodat de beschikbare middelen optimaal worden benut.

Ook aan de kwaliteit van de lesgevers zal aandacht worden besteed. In september 96 heeft de ALT een driedaags vormingsseminarie voor lesgevers ingericht in Nederland. De deelnemers konden er kennis maken met de structuur en werkwijze bij hun Nederlandse collega's.

4. Informatieverstrekking over land- en tuinbouw

Als gevolg van het feit dat het aantal land- en tuinbouwers in ons land sterk is gedaald tijdens de laatste decennia, heeft de gewone burger bijna iedere binding verloren met het landbouwberoep.

De groeiende kloof die aldus ontstond tussen de boer en de niet-boer evolueerde geleidelijk aan van onwetendheid naar onbegrip.

Correcte en duidelijke informatieverstrekking kan hieraan iets verhelpen. De manier waarop een sector zich kenbaar maakt is in onze communicatiemaatschappij van uitzonderlijk belang. De informatieverstrekking over land- en tuinbouw naar de publieke opinie toe is echter niet optimaal.

De communicatie gebeurt teveel passief en verdedigend en te weinig positief en spontaan.

Alleen als er wat misloopt met de landbouw, wordt vlug informatie gegeven.

Bovendien wordt de landbouwinformatie vaak onsamenhangend, fragmentarisch en beperkt tot één of ander aspect van de lange en complexe voedingsketen op het groot publiek afgevuurd.

De informatie die gegeven wordt door beroepsorganisaties bedrijven en federaties wordt dan weer vaak als subjectief ervaren. Zelfs indien zij correct en objectief is.

Vlaams informatiecentrum voor land- en tuinbouw

Om aan deze problemen te verhelpen werd in de loop 1996 het V.I.L.T. (Vlaams informatiecentrum voor land- en tuinbouw) opgericht. De vereniging wordt als autonome vzw gefinancierd door het Vlaamse Gewest, met een belangrijke bijdrage van het beroep. De eerste bedoeling van V.I.L.T. is de maatschappelijke aanvaardbaarheid van land- en tuinbouw te vergroten.

Dit zal o.a. gebeuren door :

- het verspreiden van een nieuwsbrief voor de pers en de beleidsmakers, met landbouwinformatie over de maatschappelijk relevante onderwerpen over de landbouw ;
- publicaties en didactisch materiaal voor klassen en leerlingen van niet-landbouwscholen ;
- dossiers over controversiële landbouwaangelegenheden voor de journalisten van dag- en weekbladen.
- vertegenwoordiging op een aantal manifestaties waarop het grote publiek aanwezig is.

Agris

Op 28 februari 1996 werd AGRIS opgericht een initiatief van de Financieel Economische Tijd en de verenigde landbouwpers. AGRIS een open informatiesysteem voor land- en tuinbouw.

De Vlaamse overheid werkt via de ALT mee aan dit initiatief en heeft een bedrag van 19 miljoen F vrijgemaakt om het opstarten van dit informatiesysteem van algemeen landbouwnut mogelijk te maken.

Na het proefdraaien dat tegen het einde van het jaar zal afgelopen zijn, zal op 1 januari 1997 de definitieve start worden gegeven.

Agris bestaat uit twee delen : 1) een elektronische krant waarbij men via het televisiescherm (decodersysteem) permanent actuele informatie inzake land- en tuinbouw kan opvragen en 2) een site op internet die moet uitgroeien tot een ruime gegevensbank over alles wat met land- en tuinbouw en aanverwante sectoren in ons land en daarbuiten te maken heeft.

Plattelandsklassen

De steeds groeiende vervreemding van de bevolking ten overstaan van de landbouw was in 1984 reeds de aanleiding tot de oprichting van de vzw Plattelandsklassen. Deze vereniging richt sindsdien een jaarlijks groeiend aantal activiteiten in, waarbij schoolgaande jongeren van 11-12 jaar in contact komen met landbouwbedrijven. Dit kort beleven van de realiteit van een landbouwbedrijf kan de perceptie van de landbouw bij de jongeren en hun naaste familie slechts gunstig beïnvloeden. Naar analogie met de inspanningen die de overheid zich getroost voor de inrichting van sport- en milieuklassen, werd beslist om vanaf 1997 ook voor de plattelandsklassen een financiële ondersteuning te voorzien vanuit het Vlaams gewest.

5. Plattelandsontwikkeling (doelstelling 5b)

Binnen de EU worden de drie Structuurfondsen, met name het E.S.F. (Europees Sociaal Fonds), het E.F.R.O. (Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling) en het E.O.G.F.L. (Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw) ingezet rond een aantal doelstellingen waarvan doelstelling 5b (bevorderen van de plattelandsontwikkeling) één voorbeeld is.

Bedoeling is het platteland zodanig te ontwikkelen op sociaal en economisch vlak dat de eigenheid van dit platteland bewaard blijft, daarbij vertrekkend van de eigen troeven waarover de betrokken streek beschikt.

In Vlaanderen werden de Westhoek en het Meetjesland als doelstelling 5b gebied erkend.

Begin 1996 werden de goedgekeurde plattelandsontwikkelingsplannen voor deze gebieden in uitvoering gebracht. Hiertoe werden de nodige toezichts- en managementscomités opgericht. Specifiek voor de landbouwsector werd per gebied een landbouwadviesgroep gecreëerd voor advisering en bijsturing van de projecten. Voor ieder opgestart project werd voor de opvolging en begeleiding een projectgroep opgericht waarin de producenten ruim aanwezig zijn.

Prioritair voor beide gebieden is het consolideren van de tewerkstelling in de sector land- en tuinbouw, in de toeleveringssector en in de verhandelende en verwerkende sector. Dit wordt voor beide gebieden onder meer beoogd via een reconversie in de landbouwproductie (o.m. naar groenten en boomkwekerijproducten) evenals een versterking van de agro-industrie en de eventuele oprichting van een industriële mestverwerkingsbedrijf.

In eerste instantie wordt een gedetailleerd rapport opgesteld over de land- en tuinbouwbedrijven in het gebied (inventarisatieproject). Tevens werd in beide gebieden een landbouwcentrum opgericht. Een landbouwmanager werd aangesteld voor een coördinatie van de acties. In dit landbouwcentrum zullen een aantal ondersteunende diensten ondergebracht worden zoals een milieuvadvisiedienst en een dienst voor intensieve begeleiding van bedrijven in nood. Aansluitend werden reeds een aantal basisprojecten i.v.m. diversificatie, reconversie en teeltverbetering goedgekeurd waarbij er naast een aantal overkoepelende projecten voor beide gebieden verschillende accenten werden gelegd naargelang de eigenheid, de specifieke problematiek en de mogelijkheden van het 5b-gebied.

Naar de toekomst toe is het de bedoeling de betrokkenheid van de toeleveringssector en de verhandelende en verwerkende sector van de land- en tuinbouwproducten verder te stimuleren om zo verzekerd te zijn van een duurzame uitwerking van de projecten. Dit zal ondermeer aangemoedigd worden door naast de land- en tuinbouwers, vertegenwoordigers van de agrovoedingssector in de projectgroepen te betrekken waardoor de basis wordt gelegd voor het aantrekken van investeringen in deze sector.

Een belangrijke zorg gaat naar het betrekken van zo veel mogelijk land- en tuinbouwers uit de diverse land- en tuinbouwsectoren bij de projecten opdat de financiële stimuli zo ruim mogelijk zouden vruchten afwerpen.

6. Landbouw - ruimte

De Vlaamse regering keurde eind juli 1996 de krachtlijnen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSPV) goed. Rekening houdend met de huidige agrarische bedrijfsstructuur en de maatschappelijke aanspraken op het gebruik van de open ruimte wordt het huidige agrarische grondgebruik zo maximaal mogelijk behouden voor beroepslandbouw (750.000 ha). Bij de verdere uitwerking van het RSPV (definitieve vaststelling, afbakening in gewestelijke, provinciale en gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen) zal het behoud van deze krachtlijnen minutieus dienen te worden opgevolgd.

De landbouw-macrostructuur in het RSPV beschreven zal door gepaste positieve en structuurondersteunende maatregelen, zowel op ruimtelijk, sectoraal als intersectoraal vlak, dienen te worden onderbouwd. Hiervoor is een belangrijke rol weggelegd voor de Permanente Horizontale Werkgroep ALT, AROHM, AMINAL.

7. Landbouw - milieuhygiëne - natuur

Socio-economische evaluatie mestactieplan

Eind 1995 werd door het Vlaams Parlement het MAP goedgekeurd. Tegelijkertijd keurde de Vlaamse Regering een aantal bijkomende uitvoeringsbesluiten goed. Het decreet voorziet een evaluatierapport met het oog op het bepalen van de hoeveelheden meststoffen die vanaf 1 januari 1999 van toepassing worden, in het vooruitzicht van een ecologisch verantwoorde onttrekkingsnorm op 1 oktober 2002.

De socio-economische parameters van deze evaluatie moeten door de Administratie Land- en tuinbouw worden aangebracht. De directe en indirecte effecten, zowel de sectoriële als de inter-sectoriële, voor de tewerkstelling en voor de toegevoegde waarde, zullen dienen te worden geraamd. Voor deze en soortgelijke beleidsstudies moet er voor gezorgd worden dat de ALT over een zo accuraat mogelijk instrumentarium beschikt of dat dit zo nodig ontwikkeld wordt, hiertoe zullen in de loop van 1997 de nodige stappen worden gezet.

Code van goede landbouwpraktijken

Op mijn voorstel en dat van de Vlaamse minister van leefmilieu werd aan de Administratie Land- en tuinbouw de opdracht gegeven een Code van goede landbouwpraktijken uit te werken. Deze code is noodzakelijk om tegemoet te komen aan de EG-richtlijn 91/676 inzake de bescherming van water tegen verontreiniging door nitraten uit agrarische bronnen. Tevens moet deze code een prioritaire aanvulling zijn inzake een op duurzaamheid gericht milieubeleid. Zij zal daarom tevens het gebruik van bestrijdingsmiddelen en de problematiek van bodemerosie in de landbouw omvatten. Deze verzameling richtlijnen, tips en technieken dienen praktisch en economisch haalbaar te zijn en tegelijkertijd de land- en tuinbouwers toe te laten een ernstige bijdrage te leveren tot het verminderen van de milieuverontreiniging met behoud van de economische rendabiliteit.

Decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (zie hoofdstuk 6) bevat naast strikt kwantitatieve en afbakenende elementen ook het kader en ruimtelijk watermerk voor de huidige maatschappelijke inpassing van de landbouw en natuur. De invulling van deze relatie dient, zonder dat daarom gepleit wordt voor een koppeling qua timing, parallel te verlopen met deze van het ontwerpdecreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu dat eveneens eind juli 1996 door de Vlaamse regering werd goedgekeurd. Het gebiedsgericht beleid van het decreet op het natuurbehoud is gestoeld op de bestemmingen van de gewestplannen. Het is dan ook van belang dat deze bestemmingen zo goed mogelijk aansluiten bij de realiteit op het terrein, rekening houdende met de afspraken in het kader van het RSV.

De ALT krijgt in het kader van dit decreet een aantal adviseringstaken waarbij zij vooral de socio-economische gevolgen voor de landbouwsector van een aantal mogelijke ingrepen of maatregelen ten gunste van natuur moet evalueren.

De ALT zal de socio-economische gevolgen voor de betrokken landbouwbedrijven, bij de afbakening van VEN en IVON evalueren voor zover het andere gebieden dan groen-, park-, buffer- en bosgebieden en delen van militaire domeinen en ontginningsgebieden betreft voor beroepslandbouw aanwezig is. Gegevens van andere besturen en overheden, zoals deze van de Vlaamse mestbank, zouden hierbij mee moeten kunnen geëvalueerd worden.

EG-Verordening 2078/92 milieuvriendelijke landbouwproductiemethoden

België werd reeds door de EU-commissie gewezen op de lacunes in Vlaanderen voor de uitvoering van de EU-verordening 2078/92 betreffende 'landbouwproductiemethoden die verenigbaar zijn met de eisen inzake milieubescherming, en betreffende natuurbeheer'. De uitvoeringsmaatregelen die voor de zgn. 'beheerslandbouw' dienen te worden uitgewerkt kunnen niet losstaan van het continuïteitsbeginsel voor een sociaal-economisch leefbare beroepslandbouw en het Vlaams landbouwbeleid op dat vlak. Van deze vormen van beheerslandbouw kan verwacht worden dat zij door specifieke werkzaamheden een meerwaarde geven aan de natuurkwaliteit die de basismilieukwaliteit overstijgt.

Natuurinrichtingswerkzaamheden binnen het IVON dienen tot het strikt noodzakelijke te worden beperkt met *stand still* (zowel kwantitatief als kwalitatief) zoals gedefinieerd in het decreet algemene bepalingen milieubeleid *als uitgangspunt* en dienen te worden gecompenseerd door structuurupgrading van de bestaande landbouwactiviteiten of te worden geïntegreerd in andere bestaande instrumenten zoals de landinrichting.

Naast die voor de specifieke relaties tussen het landbouw- en natuurbeleid dient de landbouw als hoofdgebruiker van de open ruimte ook de nodige aandacht te besteden aan het 'basis natuuronderhoud'. Een voorlichtingsprogramma met tips inzake natuur- en landschapsonderhoud zou daarom kunnen worden voorbereid.

EG-Verordening 2080/92 bebossing van landbouwgronden

Het Vlaamse luik van de EU-steunregeling voor bosbouwmaatregelen in de landbouw werd reeds door de Vlaamse regering goedgekeurd. Dit luik voorziet in de subsidiëring van de bebossing van landbouwgronden.

Via het voorafgaand advies van de ALT zal worden nagegaan of bij de premieaanvraag de bescherming die door de pachtwetgeving aan de pachter wordt geboden gevrijwaard blijft. Indien de aanvraag uitgaat van een beroepslandbouwer zal tevens nagegaan worden in welke mate de aanvraag overlapt met het ondersteuningsbeleid van het VLIF.

8. Landbouw - energie

De landbouw is de enige sector die tevens hernieuwbare energie produceert (bio-ethanol, biomassa, ...). Verder onderzoek, aanmoediging en integratie in het Vlaams beleid van de non-food productie zijn daarom aangewezen.

Het Vlaams beleid inzake het rationeel gebruik van energie streeft naar een beter energierendement bij de elektriciteitsproductie, o.a. door de aanmoediging van gedecentraliseerde energieproductie in de vorm van warmte-krachtkoppeling (WWK). Het energieverbruik in de glastuinbouw is hoog. Uit berekeningen van het Centrum voor Landbouweconomie (CLE, federaal Ministerie van Middenstand en Landbouw) en het aandeel van de Vlaamse glastuinbouw t.o.v. het Rijk, blijkt dat de Vlaamse glastuinbouw in 1994 circa 24.650 miljoen gJ verbruikte, dit is een stijging met ruim 22% t.o.v. 1986. Uit het feit dat de glasoppervlakte met slechts 9% steeg, blijkt dat de energiebehoefte per eenheid glasareaal in die periode toenam. Knelpunten (bedrijfsschaal, tariefstructuren, graad van bedrijfsautonomie, ...), perspectieven en potentieel van de warmte-krachtkoppeling (WKK) in de tuinbouw dienen dan ook verder te worden onderzocht en benut.

9. Wetenschappelijk onderzoek in land- en tuinbouw

Vanaf 1997 beschikt de Vlaamse minister bevoegd voor landbouw over een trekkingsrecht van 75 miljoen F op de kredieten voor het algemeen wetenschappelijk onderzoek.

De concurrentiëlere omgeving waarbinnen de land- en tuinbouwsector moet opereren en de strengere eisen op het vlak van milieu en dierenwelzijn voeden de noodzaak voor wetenschappelijk onderzoek in de land- en tuinbouw.

De concurrentiekracht van onze land- en tuinbouwbedrijven moet worden ondersteund door technologisch onderzoek. Technologische ontwikkeling moet er toe bijdragen dat voor de gestelde problemen spoedig oplossingen worden aangereikt. Op die manier kan het productieapparaat van de sector up to date worden gehouden.

De stimulering van het landbouwkundig onderzoek zal op een gereguleerde wijze gebeuren. Dit nieuwe initiatief zal in nauw overleg met het I.W.T. worden ontwikkeld.

10. Vlaamse land- en tuinbouwraad

Op 15 februari 1996 werd de Vlaamse land- en tuinbouwraad geïnstalleerd. De raad is intussen reeds een drietal maal bijeengekomen.

Omtrent de positie van de landbouwsector binnen het kader van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, werd op 3 juni 1996 een eerste advies overgemaakt aan de Vlaamse minister bevoegd voor landbouw. De raad zal het wetgevend werk in Vlaanderen op de voet volgen en de minister vooral adviseren over de mogelijke socio-economische gevolgen van bepaalde maatregelen voor de land- en tuinbouwsector.

DEEL III : HET VLAAMS VISSERIJ- EN AQUICULTURBELEID

1. Problematiek van de sector

In het raam van het Meerjarig Oriëntatie Programma (MOP) van de Europese Unie, werd de vissersvloot afgebouwd van 205 vaartuigen met een totale capaciteit van 25.495 BT en 78.449 KW in 1990 tot 150 vaartuigen (exclusief Scheldevisserij) met 22.668 BT en 66.521 KW per 1 januari 1996. Parallel staan de door de EU ingestelde visquota's onder druk. Opeenvolgend werden de quota's voor de voornaamste vissoorten (tong/schol) verminderd. Bovendien staan de visprijzen onder druk door goedkope importen. Het geheel resulteert in een globale vermindering van de rendabiliteit van het visserijbedrijf. De reders hebben de afgelopen jaren dan ook ingespeeld op de mogelijkheden die geboden werden door de beëindigingspremies van het Vlaams Gewest om hun vaartuig te laten slopen en aldus de capaciteitsafbouw die door Europa wordt opgelegd te verwezenlijken. Tegelijk worden echter de investeringen in de sector afgeremd door het gebrek aan rendabiliteit en aan toekomstperspectief.

De neerwaartse spiraal bij de vloot veroorzaakt uiteraard ook een vermindering van de perspectieven voor vissers-kandidaatreders. Dientengevolge neemt ook de belangstelling voor een visserij-opleiding in belangrijke mate af. Bovendien hebben ervaren vissers de neiging de sector te verlaten.

Het kapitaalintensief karakter van de rederij maakt het jongeren bovendien uiterst moeilijk om als schipper zelf eigenaar of mede-eigenaar van het vaartuig te worden waarmee zij hun brood verdienen. Te koop gestelde vaartuigen worden opgekocht door buitenlanders ; met een buitenlandse bemanning wordt op het Belgisch quotum gevist en steevast in het buitenland geveild, waarbij in eigen land geen toegevoegde waarde geleverd wordt.

Het is derhalve noodzakelijk een instapmogelijkheid voor jongeren in de sector te creëren, zodat jonge Vlaamse vissers zelf een vaartuig kunnen verwerven om er hun beroep mee uit te oefenen en deze vaartuigen in Vlaamse handen te houden.

2. Het visserijbeleid in 1996

Het Vlaamse visserijstructuurbeleid stoelde tot nog toe uitsluitend op de uitvoering van het in 1993 goedgekeurd besluit tot ondersteuning van de zeevisserij- en aquicultuur.

Op basis van dit besluit werden in het verleden hoofdzakelijk beëindigingspremies bij de sloop van vaartuigen toegekend, benevens steunverlening aan een aantal projecten van experimentele visserij.

De laatste beëindigingspremies werden in 1994 toegekend ; in 1995 benaderde de vloot reeds de doelstellingen van het MOP zodat het toekennen van de premies en het onttrekken van deze vaartuigen aan de vloot niet meer zinvol zou zijn geweest in het kader van het door de E.U. aanvaarde “minimum vitalis” van de omvang van de vloot.

Ten einde een acute nood te lenigen werd in 1996 ook een subsidie toegekend als werkingskapitaal voor de VZW “Redersfonds”, die overbruggingskredieten toestaat aan reders ten einde hun vaartuig in de vaart te houden.

In 1996 werden een tweetal experimentele visserijprojecten betoelaagd, hetzelfde niveau als in de voorgaande jaren.

In het kader van de OESO-beslissing tot stopzetting van de steun aan de scheepswerven werd op 20 december 1995 door de Vlaamse regering beslist de opdracht van GIMVINDUS inzake de ondersteuning van de scheepswerven en de bouw van vaartuigen, per 1.1.1996 op te heffen. Meteen verviel ook de subsidiëring van de bouw en modernisering van vissersvaartuigen, dat via dit kanaal verliep.

Teneinde een wettelijke basis te behouden voor steun aan de bouw en modernisering van vissersvaartuigen, en te voorzien in de nodige co-financiering voor investeringsprojecten om E.U.-steun te bekomen, werd door de Vlaamse regering op 2 april 1996 beslist het besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993 betreffende de ondersteuning van de zeevisserij en de aquicultuur aan te vullen met de mogelijkheid van betoelaging van investeringsverrichtingen bij vissersvaartuigen, als overgangsregeling in afwachting van een decretale regeling.

In het kader van dit besluit werden in 1996 een 15-tal investeringsdossiers behandeld.

3. Prioriteiten van het visserijbeleid in 1997

Teneinde evenwel ook aan de problematiek van de instap van jongeren in het redersbedrijf tegemoet te komen heeft het Vlaams Gewest een oplossing uitgewerkt middels een Financieringsinstrument voor de Vlaamse Visserij- en Aquicultuursector (FIVA), dat in 1997 operationeel beoogt te zijn.

Inmiddels is in nauw overleg met het Vlaams visserijcomité een ontwerp van decreet voorbereid dat de basis zal vormen van het nieuwe Financieringsinstrument (een pararegionale A) voor steunverlening aan investeringen en aankoop van een rederijbedrijf, evenals voor de broodnodige **waarborg** om de instap van Vlaamse jongeren in de rederijsector opnieuw mogelijk te maken. Tegelijk zal dit decreet ook de basis vormen voor het bestaande besluit m.b.t. de zeevisserij- en aquicultuur, dat vooralsnog direct op Verord. 3699/93 was gebaseerd.

Het nieuwe financieringsinstrument zal, naast steunmogelijkheden en waarborg aan installatie en investeringen voor de zeevisserij, dezelfde faciliteiten ook bieden aan de aquicultuursector. Deze sector kon immers sedert 1985 niet meer van (V)LIF-steun genieten en zal nu als productiesector van analoge maatregelen kunnen genieten als de rederijen. Zodoende wordt met deze ondersteuning enige groei beoogd voor deze qua omvang te marginaal gebleven sector.

Naast een prioritaire inspanning voor installatie van jongeren, zal blijvende aandacht gaan naar het ondersteunen van innovatieve initiatieven voor een duurzame en economisch rendabele visserij, zowel in het kader van de subsidiëring van investeringen (nieuwbouw, modernisering) als van de andere mogelijkheden voorzien in het bestaande besluit tot ondersteuning van de zeevisserij : beëindigingspremies, experimentele visserijprojecten, tijdelijke samenwerkingsverbanden en gemengde vennootschappen, tijdelijke stillegging.

De begroting voor visserij werd daarom verdubbeld, voornamelijk om naast deze initiatieven ook de nieuw bijkomende overnamedossiers op passende wijze te kunnen steunen.

M.b.t. de besteding van Europese middelen (FIOV) moet in de eerste plaats gedacht worden aan het "Pesca"-programma, waarin het "Informatie- en begeleidingscentrum" in 1996 werd goedgekeurd en vanaf 1997 op kruissnelheid zou moeten draaien, aldus een kern vormend voor allerlei initiatieven van samenwerking, imagovorming, labeling van verse visserijproducten enz.

Er zal verder uiteraard ook de nodige aandacht besteed worden om visserijprojecten binnen het 5b-gebied "Westhoek-Middenkust-Zeevisserijgebied" te stimuleren en op passende wijze te steunen met Vlaamse en E.U.-middelen.

Uiteraard zal aan de dossiers die in aanmerking komen voor het horizontale E.U.-programma (5a) Visserij de nodige steun worden toegekend, zoals ook reeds in 1996 gebeurde met 37 projecten.

Tenslotte zal de Visserijpolitiek van de E.U. en van de Federale Overheid worden opgevolgd ten einde met het Vlaams beleid op de opportuniteiten in te spelen.

DEEL IV : KERNCIJFERS VAN DE BEGROTING LANDBOUW EN VISSERIJ

(in miljoen frank)

	1994	1995	1996	1997
Landbouwinvesteringsfonds	2.600,0	2.600,0	2.623,5	2.600,0
Landbouwvorming	123,6	121,3	120,2	121,9
Plattelandsontwikkeling	26,3	68,7	93,7	145,0
Bedrijfsbegeleiding en bedrijven in moeilijkheden	-	-	-	8,0
Subsidies i.v.m. het land- en tuinbouwbeleid	-	-	-	10,0
Werkingskosten	30,0	29,8	24,3	15,7
Zeevisserij en aquicultuur	-	-	75,0	150,0